

ČLOVĚK A PŘÍRODA

*Sbírka žákouckých
básní a próz ke
Dni Země 2019*

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Sbírka žákovských básní
a prózy ke Dni Země 2019

ZŠ Zruč nad Sázavou

– 2019 –

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Výtvarná a literární soutěž ke Dni Země 2019

Člověk je součástí přírody, naše zdraví úzce souvisí se zdravím okolního prostředí. Vše se vším souvisí, mnoho problémů přerostlo v celosvětové. Lidstvo má svůj podíl na globálním oteplování. Neúnosně zatěžuje planetu svými odpady. V Tichém oceánu vznikají plovoucí ostrovy z plastů. Jejich rozloha už je jako polovina Evropy a hmotnost se odhaduje na 80 tisíc tun. Drobné částice plastů se dostávají do potravního řetězce. Vlivem oteplování tají ledovce, stoupají oceány, zaplavují se pobřeží, mizí ostrovy, rozšiřují se pouště, migrují lidé i živočichové, vymírají druhy organismů. Potíže mají i lední medvědi, kteří se vlivem rychlého tání obtížně dostávají ze zimovišť do svých lovišť. I když dokáží uplavat 100 km, při své cestě potřebují odpočívat na plovoucích krách. Přírodu poškozují i znečišťování. Lokální problémy způsobuje vytápění rodinných domů. Velmi záleží na tom, co a jak spalujeme.

Vyber si jeden problém ze svého okolí nebo problém globální. Téma zpracuj zajímavou formou (úvaha, příběh, podobenství, pohádka, sci-fi), osvěžující jsou i verše.

Vaše práce opět zpracuje a předvede dramatický kroužek při oslavách Dne Země.

Výtvarnými díly vyzdobíme školu k příležitosti Mezinárodního dne Země, který je 22. 4. Nejlepší práce v jednotlivých kategoriích budou oceněny.

Organizátor soutěže: ZŠ Zruč nad Sázavou, Mgr. Pavla Císařová

VÝLET K BABIČCE A DĚDEČKOVÍ

František Maxa, 6. A

Ivanka a její bratr Eda jeli k babičce a dědečkovi do Soutic. Jeli tam na prázdniny, na které se moc těšili.

Jednoho dne řekl dědeček: „Děti, půjdeme na houby.“ Děti se začaly radovat. Když přišly do lesa, všude se válely různé odpadky. Dědeček Edovi a Ivance řekl: „Posbíráme nejdřív ten nepořádek, a pak půjdeme sbírat houby.“

Eda s Ivankou nebyli rádi, protože se těšili na hříbky, kozáky a babky. Dědeček si všiml, že nejsou nadšeni, proto jim řekl: „Budeme si zpívat písničku, aby nám šla práce lépe od ruky.“ Věděl, že když se řekne „písnička“, naskočí jim úsměv na tváři. Nakonec děti přikývly a šly uklízet.

Když skončili, byl už večer. Přesto byly děti rády, že pomohly zvířátkům. Věděly, že na houby můžou jít i zítra, a to do čistého lesa radost pohledět.

Pak přišla škola, a když jim paní učitelka dala za úkol, aby popsali svoje prázdniny, Eda s Ivankou hned věděli, o čem napíšou.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Holcmannová Kateřina, 6. A

Život kráčí mílovými kroky,
nežli se nadějem, přibudou nám roky.
Kráčím po cestě mezi loukou a polem,
pasoucích ovcí je plno kolem.

Pozoruji ovčáka v povzdálí,
ovcím na krku zvonky cinkají,
lahodné zvuky je slyšet do dále.

Na louce je slyšet cvrčků cvrkání,
a to mi mé chmury zahání.
Je opět dobrá nálada.
Na mou mysl působí to
jak na myši návnada.

DEN ZEMĚ

Ondřej Náčovský, 6. A

Lidé si myslí, že každý den je úplně stejný, ale není to tak. Každý den všude přibudou tisíce odpadků. Na zemi jich je více než v koších. Obecně nejvíce odpadků vidím na polích (od pytlíků po matrace). Lidé se nebojí zastavit s autem a vyhodit celý koš do škarpy. To samé můžeme vidět na dětském hřišti u jídelny, kde jsou po plotu poházené například jogurty. Nechci však vinit všechny. Viděl jsem například kluka, který sbíral po kamarádech plechovky od energy drinků a napomínal je.

V dnešní době se lidé více zajímají o sebe, než o přírodu. Někdo si myslí, že je to správně, ale když se podíváme o dvacet let dopředu, uvidíme například Antarktidu, která se mění v poušť, Madagaskar nenajdeme, bude pod vodou. Proč lidé nešetří? Proč netřídí odpad? Proč jsou koše na každém kroku, když odpadky leží vedle nich? Třídte odpad a svět bude lepší.

ČLOVĚK A JEHO VLIV NA PŘÍRODU

Pěkný Zbyněk, 6. A

Člověk už od začátku lidstva žije v přírodě. Původní obyvatelé Země žili v lesích, jeskyních, v jednoduchých přístřešcích. Přírody a krajiny si vážili a respektovali ji.

Moderní doba si bohužel žádá své „oběti“. Lidé si přírody neváží, znečišťují ji a ničí. Průmysl a továrny znečišťují ovzduší, vodu, lesy, trpí a vymírají zvířata.

Myslím si, že si lidstvo už dokáže takovou katastrofu představit a snaží se vyrábět ekologicky. Domácnosti i továrny se snaží v poslední době třídit odpad a vymýšlí nové, lepší technologie, vyrábí se automobily na elektrický pohon atd.

Otázkou je, jestli se polepšíme opravdu všichni a včas.

BRZY BUDE POZDĚ

Adam Toumi, 6. B

Naše Země bude jednou skládka.
Z toho šílenství už nebudou zadní vrátka.

Lidi, co s tím něco dělaj, málo je,
vždyť tady brzy nic nebude.

Ropné havárie velkou hrozbou jsou.
Všechny vodní tvory zabijou.

A co znečištěné ovzduší!
Lidi, kdy vás to už poučí,
že:
Až budeme žádat o milost,
bude pozdě.
Země toho bude mít už dost!

ROPNÁ HAVÁRIE

Adam Petřík, 6. B

Na celém světě si lidé přejí mít čisté moře i oceány. Ale nedaří se to. Možná, kdyby se nestávaly ropné havárie.

V dubnu 1991 se srazila nákladní loď s tankerem plným ropy. Po srážce začala ropa vytékat do moře a po pár dnech se tanker potopil. Záchranáři stihli před potopením lodě odčerpát mnoho litrů ropy. Přesto, že záchranáři dělali, co mohli, už v moři umírali nevinní živočichové. Ropu zachycovaly norné stěny a přesto se dostala až na pobřeží. I zde zemřelo spoustu ptáků, želv, atd...

Ropa se dostala i do písku, takže se musel vybagrovat a ekologicky vyčistit. Velice dlouho trvalo, než záchranáři, ekologové i obyčejní lidé dali vše do pořádku.

Proto bych si přál, aby se už nic takového neopakovalo.

ŽIVOT V LESE

Jakub Anděl, 6. B

Rád se dívám v lese,
co veverka nese.
Nese plno oříšků,
prodá mi je za šišku.

V kapradí se mihne zajíc,
nahání ho spousta samic.
A ta srnka chudinka,
ta je ještě malinká.

Kanci ty zas ryjí v zemi,
bílou mlhou opředeni.
Stromy šumí v korunách,
já jsem přec tak v lese rád.

Pojďte všichni hola ven,
ať nejsem sám okouzlen.

ČISTÁ ZEMĚ

Michaela Berková, 6. B

Každý člověk ví, že:

Z plastů, které roztřídíme,
nové věci vyrobíme.

Do vody, když petku hodíš,
spoustu rybek tím zabíjíš.

Vážme si naší planety
a nevyrobíme rakety.

Kupujme radši papírovou tašku
a skleněnou flašku.

Chovejme se ekologicky
a třídíme odpad logicky.

Příroda bude ráda
za člověka – kamaráda.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vojtěch Förster, 6. B

Dříve tu byla jen příroda. Pak přišli lidé a začali přírodu postupně ničit. Lidé z pravěku si z přírody vzali jen to, co opravdu potřebovali. Ale když tu máme místo lesů, rostlin a hub továrny, hory odpadků a silnice, na kterých jezdí kouřící auta, to už je problém. V Norsku to například řeší tím, že jezdí převážně auty na elektrický pohon. Dalším problémem je to, že se kácejí deštné pralesy kvůli palmovému oleji. Nemyslí se na to, že rostliny a stromy produkují kyslík, který dýcháme. Četl jsem, že i Češi začali pomáhat s ochranou životního prostředí tím, že si koupí část těchto pralesů nebo nekonzumují palmový olej. Jiní lidé zvířatům berou životní prostředí a potravu, loví je jen tak pro zábavu. Kvůli tomu by mohly vymřít další druhy zvířat. Někdo jde a vyhodí obal od sušenky na zem. Pak si všimne, že tři metry před ním je koš, ale už je líný obal vyhodit. Do vody se pouští tuny odpadu. Ten ryby snědí, rybáři je chytí, člověk si koupí rybu a pochutná si na vlastním odpadu. Odpad bychom měli třídit. Člověk si koupí naprosto nepotřebnou věc za pár korun, která se rozkládá X let. Proto kupujte jen to, co potřebujete.

Měli bychom přírodu chránit, nebo tu za pár let bude pustá země, beton a odpadky.

JAK SE ČLOVĚK K ZEMI CHOVÁ

Petr Jeník, 6. A

Stále tají ledovce,
Benátky budou v potoce.
Lední medvědi putují krajinou,
na plastových ostrovech uhynou.

Krajiny ubývá,
továren přibývá.
Vzduchu ubývá,
smogu přibývá.

Učíme se o Zemi,
jediné známé živé planetě.
Učíme se o vesmíru,
I o hlubinách oceánu.

Dnešní břehy však budou minulostí,
které další generace nepohostí.
Pouště se rozšiřují,
v oceánech plasty plují.

Člověk se zachoval často špatně,
bohužel mnohdy již nenávratně.
Snažíme se vše vrátit do rovnováhy,
Potrvá to roky. Nebude to záhy.

ZVÍŘECÍ KAMARÁD

Cecílie Dřevíková, 6. B

Dnes vám budu vyprávět o jednom chlapci jménem Alexandr, který pomohl psu jménem Max.

Jednou šel Alex po ulici, hvízdá si, a co neslyší? Bouchání a nadávky. Ozývalo se to za rohem domu. Řekl si: „Půjdu se tam podívat.“ Slyší kňučení. „Je tam snad pes?“ říká si Alex. Nahlédne za roh a vidí, jak se chudák pes krčí pod ranami nějakého chlapce. Alex křikl: „Co děláš? Proč mu ubližuješ?“ Chlapec se otočil a odsekl: „Co je ti do toho!“ Alex vykřikl: „Nebudu se dívat, jak ubližuješ tomu bezbrannému zvířeti. To mi ho raději dej!“ „Tak jo,“ odpověděl chlapec.

Tak si vzal Alex pejska s sebou domů. Musel samozřejmě přemlouvat maminku, ale nakonec ji přemluvil a měli Maxe rádi. Max se cítil velmi dobře. Každé odpoledne vyhlížel Alexandra ze školy. Alex hned po škole zahodil tašku a šel si hrát s Maxem ven.

Z toho plyne ponaučení: „Hrajte si se svými zvířecími kamarády a neubližujte jim. Bolí je to stejně, jako když vás někdo trápí.“

PŘESTAŇ S TÍM

Tereza Kovářová, 7. A

Proč vymírají zvířata?

Protože se rozšiřují města a mizí jejich obydlí.

Proč jsou lidé víc a víc nemocní?

Protože se znečišťuje ovzduší.

Proč už není tolik ryb jako dřív?

Protože je tu moc plastu, který lidé házejí do vody a tím vznikají celé ostrovy z plastu.

Proto STOP kácení tropických lesů a pralesů, znečišťování ovzduší a snažte se co nejméně používat plasty. Pomozte naší Zemi žít dál.

TROPICKÝ DEŠTNÝ PRALES

Barbora Semanová, 7. A

Pod nohama mi křupou větvičky, popadané z vysokých stromů nade mnou, spolu s měkkým, vodou nasáklým mechem. Vedle nohou mi běhají malí broučci s červenými bříšky. Po mém levém boku je řeka, která teče svižným tempem. Je to Amazonka. Ze stromů visí dlouhé liány. Všude kolem rostou nádherné květy s narudlou barvou, místy fialovou a modrou.

Na druhém břehu jsem si všimla malé rodinky jaguárů. Ze stromů na mě vykukují zvědavé oči malp. Malpy jsou malé opičky se světlými hlavíčkami a rameny. Povahou jsou velmi hravé a zvědavé. Nad stromy se honí tukani obrovští spolu s barevnými arami. Celým lesem se táhne vůně květů a plodů zdejší krajiny.

Něco tento klid a pohodu kazí. Jsou to zvuky strojů, které kácí les. Bohužel tyto stroje nikdy neztichnou. Lidé si totiž neuvědomují, že tím škodí nejen obyvatelům lesa, ale všem lidem na celé Zemi. Deštné pralesy jsou plíce světa. Deštný prales se neobnoví za jeden den ani za desítky let, proto bychom ho měli všichni chránit.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Dominik Hartman, 7. A

Co si myslím o vztahu člověka k přírodě? Myslím si, že by se měl člověk k přírodě chovat mnohem lépe. Když vidím různé kouty světa před pár lety a teď, přijde mi smutné, jak se proměnily v ošklivá a zpusťošená místa. Obrázky zvířat, například ptáků a ryb, která jsou uvězněna v plastových obalech, jsou smutné a ukazují, jak lidé k přírodě bezohledně přistupují.

K čemu tohle povede? K tomu, že příroda bude pomalu umírat. Místa, která byla krásná a plná života, najednou budou prázdná, bez známek něčeho živého. Zeleně, která nám dává kyslík, pomalu ubývá. Zvířata, která sem odjakživa patřila, jsou nyní ohroženými druhy a musí se chránit. Myslím si, že každý z nás by měl, i jen malým dílem, přispět k tomu, aby naše Země neumírala, ale naopak rostla do krásy a byla radost tady žít. Za vše, co nám příroda kolem nás dává, bychom měli být vděční.

Jak se snažím já? Díky dostatku odpadkových košů nemám potřebu odpady odhazovat na zem. Doma poctivě třídíme odpad. Za příklad mám mého staršího bratra, který každý rok se svými přáteli vyrazí po celé Zruči a společnými silami město čistí od nepořádku, který zde ostatní zanechají. Tato akce se děje na území celé České republiky a nazývá se Čisté město. I takovéto drobnosti pomáhají. A pokud přispěje každý z nás, možná jednou nebudeme muset číst články o tom, že za sto let nebude zdravý svět.

DRUHOVÝ ODPAD

Bořek Jelínek, 7. B

Třídím odpad barevný
a nejsem v tom ztracený.
V odpadcích druhových,
barevně duhových.

Čistý svět bych chtěl mít hned,
musím na to dohledět.
Je to proces zdlouhavý,
ale to přece každý ví.

Odpad musí třídít všichni a hned,
jinak zamoříme celý svět.

ČLOVĚK A MEDVĚD

Dominik Hudík, 7. B

V celém lese pily vrčí
a medvěd se v noře krčí.
Všude samé odpadky,
motaj se mu na tlapy.

Kácíte nám lesy,
všude jsou otřesy.
Stromy padaj na zem,
já jsem z toho blázen.

A voda na koupání,
nám všem hrůzu nahání.
Rád bych se už napíl,
ale někdo tam olej vylil.

Co nám zbyde, kdo to ví?
Kdo nám na to odpoví?
Dejte si své odpadky
Na zelené zahrádky.

ZNEČIŠTĚNÍ PLASTY

Filip Lapáček, 7. B

Plasty na naší zemi mají špatný vliv. Ničí oceány i pevninu. Rozkládají se pomalu a přibývá jich. V oceánu jich je tolik, že by pokryly celou Evropu. Plasty mají špatný vliv na zvířata, vodní ptáky i ryby, protože se do nich zamotají nebo je pozřou a ublíží jim to. Plastové částice již kolují v potravním řetězci, i v naší krvi. Apeluji na vás, abyste recyklovali, protože každá láhev, která neskončí v přírodě a na skládkách, se počítá.

MIROSLAV ZIKMUND

A MODERNÍ DOMORODCI

Kateřina Fuchsová, 7. B

Jak mohli někteří z vás postřehnout, před pár dny jsem oslavil 100. narozeniny. K tomuto významnému jubileu jsem dostal pozvání od svého starého přítele náčelníka Umakadžu (což v domorodém jazyce Kingwana znamená Velké ucho) z konžského pralesa. Naposledy jsme se viděli před sedmdesáti lety, kdy jsme se s Jiřím Hanzelkou vydali do Afriky poprvé.

Každopádně jsem si rychle sbalil kufr a vyrazil na letiště (přece se tam nebudu plahočit tatrovkou). Po pár hodinách letu jsme přistáli v Africe. Když mi Velké ucho psal, že pro mě pošle některé z vesničanů, čekali jsem, že půjdu několik dní pěšky s domorodci oblečenými do třásní z listů. Takže mě poněkud rozhodilo, když jsem se uviděl, že mají na sobě trička Adidas a jsou tu autem s klimatizací. Cestou se mi vybavovaly vzpomínky na mou první návštěvu. Kolem vesnice hustý deštný prales, Pygmejové odění listy. Muži vyzbrojení oštěpy, chystající se na lov zvěře, ženy před chatrčemi, vymačkávající šťávu z bobulí z okolo rostoucích keřů.

Jeli jsme tři hodiny někam pryč a já se trochu bál, jestli jsem se nestal obětí únosu. Čekal jsem, že jako před sedmdesáti lety i teď uvidím malou vesničku uprostřed pralesa. Znovu jsem se mýlil. Vesnice se sice skoro vůbec nezměnila, ale místo pralesa jsou v jejím okolí plantáže banánovníků, kam až oko dohlédne. Ve vesnici je nepořádek, poházené plastové nádoby a tašky, kusy oblečení a látky. K mému překvapení mě přivítala jen hrstka obyvatel, žádný z nich v tradičním oděvu, nýbrž všichni v evropských tričkách, šortkách a šatech. Náčelník Velké ucho mi vysvětlil, že mladí muži byli odvezeni do dolů na kobalt, nebo pracují celý den na plantážích. Ubytovali mě v tradiční hliněné chýši bez dveří. Večer, když se vrátili muži z plantáží, proběhla slavnostní večere

na mou počest. Když jsem tu byl naposled, bylo tu mnoho míst, kde se dala lovit zvěř. Tehdy jsme měli divoké prase. Teď už není kde lovit. Měli jsme fufu – tradiční kukuřičnou placku pečenou v ohni a banány. Jelikož jsou tito domorodci vážně malí, musel jsem se při vcházení do chýše, která mi byla přidělena, hodně skrčit.

Druhý den mé návštěvy do vesnice přijela skupina turistů. Zjistil jsem, že Pygmejové jsou tu braní jako turistická atrakce. Pár minut před příchodem skupiny turistů si místní navlékli třásně a pomalovali se. Poté co turistům zatancovali, vyfotili se a Velké ucho dostal několik srolovaných bankovek, návštěvníci odešli. Domorodci se převlékli zpět do triček. Takhle to tu prý chodí celkem často. Na konci druhého dne jsme se museli rozloučit. Největším překvapením bylo, když mi na sebe dal nejmladší syn náčelníka své telefonní číslo.

Nasedl jsem do letadla. V hlavě se mi mísily rozporuplné pocity. Smutek z toho, jak v Kongu moderní civilizace zdevastovala přírodu a místní kulturu. Radost z toho, že Pygmejové dosud žijí a aspoň trochu udržují tradice svých předků.

MATKA PŘÍRODA VOLÁ O POMOC

Jakub Janata, 7. B

Již od dávných dob žil člověk v souladu s přírodou. Nejdříve se pouze snažil přežít, později zjistil, že mnoho darů přírody může využít ve svůj prospěch. Začal obdělávat pole, lovit zvěř a ryby, sklízet plody ovocných stromů nebo těžit nerostné suroviny. Člověk přírodu využíval, ale jeho zásahy příliš nevadily.

V současné době je na tom příroda o dost hůře než dříve. Lidské zásahy ovlivňují přírodu čím dál tím víc a ta se jim již nedokáže sama bránit.

Nedávno jsem viděl na youtube zajímavý příspěvek. Vědci natočili velký ostrov plastů, který pluje oceánem. Není jeden, je jich více. Zaujalo mě to a našel jsem si článek o tom, že v oceánech plave více než 268 000 tun plastu. Největší z těchto se jmenuje Velká tichomořská odpadková skvrna. Podobných umělých ostrovů je ve světovém oceánu šest. Lidé nacházejí mořské želvy zamotané v rybářských sítích, vyvržené velryby s žadludkem plným igelitových tašek nebo mořského koníka omotaného kolem vatové tyčinky. Vzhledem k tomu, že plasty se rozkládají 450 let, si myslím, že další generace z nás nebudou mít radost.

Až si příště půjdu koupit svou oblíbenou pepsi colu a tyčinku snickers, měl bych se zamyslet, co s prázdnou lahví a obalem od tyčinky udělám. Mám to jen tak zahodit na zem nebo mám najít nejbližší žlutý kontejner na plastový odpad?

TŘÍDĚNÍ ODPADU

Jan Tůma, 7. B

Třídte odpad důkladně,
jde to i zábavně.
Tříd' plasty, papír, sklo,
nehledej v tom žádné zlo.

Papír házej do modré,
podívej, je to zábavné.
Do žluté se hází plast,
nenechej se vůbec zmást.
Do zelené zase sklo,
to, aby se to nepletlo.
Existuje také hnědá,
tam házíme jabka snílá.

Třídít odpad to mě baví.
Kamarád se pro mě staví,
poběžíme k odpadu,
vyhodíme hromadu.

Popeláři jedou po silnici,
blíží se k našim popelnicím.
Řidič nás jistě pochválí
za třídění výborný.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Martin Štichauer, 7. A

Příroda je na Zemi od nepaměti a, i když je lidstvo oproti přírodě mladé, už se stalo vládcem všeho. V pravěku vymírali mamuti, ve středověku vládci lovíli divokou zvěř a v novověku přírodu ničíme jedovatými plyny, plasty, kácením pralesů a znečišťováním vody.

Poslední dobou se snažíme škody i napravovat. Díky zákonům chráníme ohrožené živočichy a rostliny. Máme záchranné stanice, kde uměle odchováváme ohrožená zvířata, abychom je vypustili do volné přírody. Recyklujeme odpad, tak aby z něj šel vytvořit nový výrobek. Čističky vod čistí vodu pro její vypuštění zpátky do řeky.

I když přírodu nedáme zpátky do původního stavu, musíme se pokusit o zlepšení. Lidé doletěli na měsíc, jistě by dokázali i napravit mnohé škody, které způsobili! Musíme se ale snažit všichni.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Anna Adamová 7. A

Je potřeba, aby člověk žil v souladu s přírodou. Člověk je součástí přírody, která je naším domovským prostředím a má na život člověka přímý vliv. Příroda nám poskytuje čistý vzduch, pramenitou vodu, lesy, moře, živočichy a rostliny. Někteří lidé si to neuvědomují a přírodu ničí. Například netříděním odpadků, znečišťováním moří a lesů, kácením pralesů a vyhubením některých druhů zvířat. Už si neumíme představit život bez auta, pitné vody v pet lahvích, saponátů a chemie. Pro náš blahobyt umírají tisíce stromů, nové ani nestačí vyrůst.

Mnohým rodinám nestačí už jedno auto. Naše nároky na život se nám zvýšily bez ohledu na dopady na životní prostředí. Příroda si s mnoha věcmi, které my lidé děláme, umí poradit. Ale v mnohém jí musíme pomoci, např. třídit odpad, sbírat papír, nepoužívat plasty, chodit více pěšky. Zachovejme přírodu krásnou i pro další generace.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vojta Měšťánek, 7. A

Mám přírodu moc rád,
jsem s ní kamarád.
Slunce, stromy, květiny, ...
můžu být venku hodiny.

A zvířata? Kouzelná stvoření.
Některá mám v našem stavení.
Slepice, králíky, kočku i psa,
včely opodál.
Kdo by se té krásné přírody bál?

Příroda mě nabíjí,
však kouř a smog vše zabíjí.
Dejte pozor, co pálíte,
ať nás venku nedusíte.

GLOBALNÍ OTEPLOVÁNÍ

Ondřej Melcr, 8. A

Globální oteplování je známý pojem.
Každý z nás už o tom někdy slyšel,
rozhodně to v nás zanechalo zvláštní dojem,
když jako hlavní viník z toho člověk vyšel.

Kdo ví, jak bude vypadat ten náš svět
třeba za takových dvacet, třicet let?
Možná už nebudou lední medvědi,
třeba už neuvídíme velrybu,
nebo voda spláchne Nizozemí
a žár sežehne Moravu.

Hrozba je to veliká
a proto ji musíme řešit včas.
Jinak na to doplatíme zas
a staneme se obětmi vlastních skutků.

Lidé proto musí chtít
poučit se ze svých chyb.
Musí se trochu uskromnit,
podvolit se přírodě
a nenechat nic náhodě.

Jak už jsem řekl,
hrozba je to veliká.
Jestli se nebude řešit
a lidská populace bude nečinná,
tak přežije jen menšina.

ČLOVĚK A PŘÍRODA - O DNEŠNÍ DOBĚ

Jana Karbanová, 8. A

Jo, v dnešní době se řeší věci! Tu babičky na rohu rozebírají vztahy, tamhle si skupinka dědečků naopak stěžuje na dnešní mládež, nu a třetí parta lidí rozebírá, jak je život v těchto časech těžký a složitý, že po oceánech se všude válí kusy plastů, že na severu planety taje Arktida a za chvíli z ní zbyde akorát nezvykle ohromná louže, nebo že děcka, a to i předškolního věku, ve svém volném čase akorát hledí do mobilů a chovají se nepříčetně, jakmile k nim nemají přístup.

Víte co? Ano, tahle doba je vcelku nanic. Ale to byly i ty před tím, dámy a pánové. S tím rozdílem, že obvykle trpěli jen lidi, zatímco teďka jsme se octli v takové situaci, kdy kvůli naší rase trpí i všecičko okolo. Jak je to lidstvo schopné! Však vám ale se sarkastickým úsměvem na tváři můžu říci, že ona nám to ta příroda vrátí, že se nevzdává bez boje. Světe, div se, karma je skutečná. Jak že nám to ale vrátí?

Stres. Nervozita. Úzkosti. Deprese. Vidíme to všade okolo. Ve škole se nervují děcka před testem, že dostanou špatnou známku. A s tím se nervují učitelé, že ty písemky nestihnou včas opravit. Nervují se rodiče, že se jejich potomek kvůli svým hrůzným školním výsledkům nedostane na střední školu a, nedej bože, skončí na ulici mezi bandou feťáků. Všichni se stresují, že něco nestihnou. Všichni se stresují nad tím, že Země spěje k záhubě. A všechno okolo spolu s ní taky.

Příroda nám sepsala daň. Platíme svým zdravím, zpočátku třeba „pouze“ psychickým, ačkoli nebojte se, ten špatný psychický stav se na fyzickém záhy objeví taky. Migrény, těžkosti, nechuť k jídlu nebo naopak přejídání, bolesti zad, kloubů a kdo ví čeho ještě – kdo žijící v současnosti nic z tohoto nepoznal?

Karma ví, co dělá mamča příroda taky. Obě to moc dobře vědí a daří se jim to. Já s oblibou tvrdím, že deprese a úzkosti jsou morem budoucnosti. Možná už dokonce současnosti, těžko posuzovat.

Nesvedete si ani představit, kolik lidí kolem vás může trpět opravdickými depresemi a úzkost. Ne takovými, když někdo prohodí, že má depku a přitom má jen špatnou náladu. Hovořím o těch vážných. I takových osob se totiž kolem nás nenaskytá už setsakra dost, ač o svých potížích

třebas ani nemluví, protože je možná schovávají před světem a nechtěj je rozebírat nahlas. Třebas je dokonce skrývají před sebou. Například ani netuší, že jejich žal, prázdnota a záchvaty pláče či strachu vlastně vůbec nejsou normální a už vůbec ne v pohodě. Neuvědomují si, že jsou těmi nešťastnými, na kterých se příroda vyřádila, a tak jsou nuceni nést na svých, přestože nevinných zádech těžké břímě. Kolikrát s tím břemenem mají co dělat, mají sto chutí se vším skoncovat, ale nějakým záhadným způsobem se furt drží a nepřestávají bojovat. Ovšem pak jsou tady samozřejmě i tací, který to přece jen vzdají, neboť nevidí spásy, nevidí žádnou cestu, kterou by se dalo uniknout z toho chaosu, děsu a smutku pryč.

Všechno jde spolu ruku v ruce, víte to? Depky s úzkostmi. A taky problémy Země s problémy lidí. Dokud hodláme ubližovat, bude nám ubližováno. A naopak. On ten souboj jednou skončit musí, to se neděste. Spíš se obávejte toho, jak skončí.

ČLOVĚK NEBO PRASE?

Vilímovský Václav, 8. B

Když jsem dostal za úkol psát sloh na téma člověk a příroda, chvíli jsem přemýšlel, o čem v souvislosti s člověkem a s přírodou budu psát. Pak mě ale napadlo, že mnoho lidí se v přírodě chová jako prasata, a to mě dost štve. Možná i přirovnání člověka k praseti je pro prase příliš urážlivé. Prase totiž nedělá nepořádek jen tak pro nic za nic, jako mnozí lidé. Vždycky si říkám, co vede lidi k tomu, že odhodí pytel s odpadky u silnice? Proč musí vyhodit plechovku nebo jiný odpad z auta? Z jakého důvodu nechají starou matraci v lese místo toho, aby ji odvezli do sběrného dvora? To si tito lidé neuvědomují, že i oni jsou součástí přírody, a že když ji takhle znečišťují, tak škodí i sobě? Myslím si, že už od malička by se dětem mělo říkat, jak o přírodu pečovat a chránit ji. Takové vzdělání je pro budoucí život nás všech velice důležité.

Měli bychom si uvědomit, že si příroda nenechá všechno líbit. Nebo si myslíte, že dlouhá období sucha vystřídaná prudkými lijáky, sněžení tam, kde nikdy nesněžilo, hurikány, obrovské požáry, nejsou varováním pro nás lidi? Zákony a zákazy naši planetu nezachrání. Každý by měl začít u sebe a zamyslet se sám, jestli se chce chovat jako člověk nebo jako prase.

OTEVŘENÉ OČI

Andrea Kristýnová, 9. A

Jdu přírodou, slunce svítí,
sama se sebou, v přírodě, teď mohu býti.
Mám tyhle procházky ráda,
tady mne nepotká zrada.
V dálce vidím srnky, celé stádečko,
tady je to moje místečko.
Tady je mi skvěle,
v trávě si ustelem.
Jak tak ležím v trávě,
co to vidím právě?
Dva motýlci nade mnou létají,
ve své řeči si hezká slůvka říkají.
Když na jaře kytky rozkvetou,
málem se stanu popletou
a uvěřím, že dobrý a spravedlivý je svět,
když kolem je samý krásný květ.
Ale pryč od lidí,
ať mě nikdo nevidí.
Zase do přírody zpátky,
tam je i jitrocel sladký.

ČLOVĚK A PŘÍRODA, ANEB CO BYCHOM MĚLI DĚLAT PRO JEJÍ ZÁCHRANU?

Eliška Rejhonová, 9. B

Mnoho z nás se jistě někdy zamyslelo nad tím, jak ochránit přírodu před jejím zničením. Ve skutečnosti je odpověď na tuto otázku velmi jednoduchá – nedělat NIC.

Nedělat nic neznamená pokračovat ve spotřebním způsobu života, kdy malá část společnosti kupuje výrobky bez obalů, chodí pěšky, sbírá odpadky a snaží se, co může, zatímco ta druhá, mnohem větší část, sice hartusí nad odpadky v lese, ale jednoduše kolem nich projde, či dokonce přihodí další. Nedělat nic ve skutečnosti znamená nedělat nic, co by pokračovalo v devastaci přírody i naší společnosti. Nedělat nic znamená vrátit se k přirozenému způsobu života – tedy chodit pěšky, snažit se o větší soběstačnost (např. začít pěstovat zeleninu a přestat být závislý na obalech).

Příroda tu přeci byla mnohem dříve než my, a tak nepotřebuje naše zásahy. Pokud je les napaden lýkožrouty, po čase se sám obnoví. Když člověk vykáci napadené stromy ve skutečnosti to nedělá kvůli přírodě, ale kvůli sobě. Chce mít co nejvíce dřeva za co nejkratší čas.

A tak se přestaňme snažit přírodu ovládnout a snažme se jí alespoň trochu podřídit. Je jasné, že v dnešní době člověk nedokáže společnost opustit a začít žít odkázán sám na sebe, bez moderních technologií, ale snažme se alespoň zamyslet nad tím, zda je skutečně potřeba jet na poštu autem, zda je skutečně nutné nakupovat tolik jídla, které se mnohdy nespotřebované vyhodí, zda je skutečně nutné zalévat trávník vodou upravenou k pití, zda je skutečně nutné si kupovat hromady elektrospotřebičů ...

Snažme se neměnit přírodu, ale změnit sebe. A pokud změníme sebe, možná změníme celý svět...

HOROSKOP PLANETY

Krbaťa Tomáš, 9. B

Vývoj Země a změny na naší planetě se týkají každého. Bohužel si dělá jen málo lidí starosti. Například oteplování Země je známý problém, ale jen málo z nás a málo politiků se tím intenzivně zabývá.

Problémů k řešení by bylo hned několik, lidé umírají na nemoci, které vznikají znečištěním životního prostředí. V ohrožení není jenom naše zdraví, ale i životní prostředí, Země, ze které těžíme suroviny.

Co mají žrát zvířata, když je vše znehodnoceno pesticidy? Mnoho živočichů vymírá, jiné nejsou vhodné pro chov. Co budeme v budoucnu jíst? Plastové maso?

Příroda je věčný koloběh, do kterého člověk necitlivě a hluboko zasáhl. Lidstvo ovládlo přírodu ještě před tím, než se naučilo ovládat samo sebe, jaká to škoda...

JSME SCHOPNI TO ZMĚNIT?

Marčišová Eliška, 9. B

Jsme schopni žít bez plastových výrobků? Plasty nás provázejí už od narození. Lžička, ze které jsme snědli první sousto přesnídávky, flaška, ze které jsme ochutnali první lok dětského čaje, plenkové kalhotky, PET lahve od kojenecké vody, hračky nás provázejí od narození a jsou z plastů. Výroba se v poslední době mnohonásobně zvětšila a s přibývajícím množstvím výrobků, se zvětšilo i množství odpadků. Obklopují naši planetu a zne- možňují život několika milionům mořských živočichů. OSN oznámila, že bude do poloviny století plastů v oceánech víc než živočichů. Už teď v oceánech plave něco přes osmdesát tisíc tun plastových zbytků a při tom plastové lahvi trvá 450 let, než se rozloží. Plastové tašky, PET lahve či držáky na plechovky a jiné plastové výrobky nejsou hrozbou jen pro vodní živočichy, ale i pro nás lidi. Drobné částičky plastu se nacházejí i v pitné vodě. Proběhly testy nejmenované značky balených vod a očekávaně se v nich nanoplasty našly. Pijeme je, dýcháme je, máme je v krvi. Není to dostatečné varování, abychom užívání umělých hmot omezili? Je, jenže jsme schopni to omezit? Supermarkety sice přestávají prodávat plastové tašky, což je dobrý první krok, ale takových kroků musíme učinit mnohem více, jelikož se řítíme z hlubokého srázu. Co dělat, aby vyhozené plastové obaly nekončily na skládkách, v lese, v moři? Hlavně je musíme pečlivě třídít a to všichni

OBSAH

František Maxa, 6. A.....	3
Holcmannová Kateřina, 6. A.....	4
Ondřej Náčovský, 6. A.....	5
Pěkný Zbyněk, 6. A.....	6
Adam Toumi, 6. B.....	7
Adam Petřík, 6. B.....	8
Jakub Anděl, 6. B.....	9
Michaela Berková, 6. B.....	10
Vojtěch Förster, 6. B.....	11
Petr Jeník, 6. A.....	12
Cecílie Dřevíková, 6. B.....	13
Tereza Kovářová, 7. A.....	14
Barbora Semanová, 7. A.....	15
Dominik Hartman, 7. A.....	16
Bořek Jelínek, 7. B.....	17
Dominik Hudík, 7. B.....	18
Filip Lapáček, 7. B.....	19
Kateřina Fuchsová, 7. B.....	20
Jakub Janata, 7. B.....	22
Jan Tůma, 7. B.....	23
Martin Štichauer, 7. A.....	24
Anna Adamová 7. A.....	25
Vojta Měšťánek, 7. A.....	26
Ondřej Melcr, 8. A.....	27
Jana Karbanová, 8. A.....	28
Vilímovský Václav, 8. B.....	30
Andrea Kristýnová, 9. A.....	31
Eliška Rejhonová, 9. B.....	32
Krbaťa Tomáš, 9. B.....	33
Marčíšová Eliška, 9. B.....	34

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Sbírka žákovských básní a próz ke Dni Země 2019

Vydala: Základní škola Zruč nad Sázavou v roce 2019

Ilustrace na obálce: Jan Bělina, 4. A

Náklad: 35 ks

Grafika, tisk: Lepor Kutná Hora – www.lepor.cz

Sbírka byla sestavena z příspěvků žáků ZŠ Zruč nad Sázavou do literární soutěže, konané u příležitosti oslav Dne Země 2019.

ZŠ Zruč nad Sázavou 2019